* R E - 3 2 2 1 / 1 0 0 0 *

RE-3221

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2010

Sanskrit : Paper - V

(Alankaras'āstra & Aesthetics)

(१) भरतनाट्यशास्त्रम् (अ. १) – भरतमुनिः।

(२) काव्यलंकारसूत्रवृत्तिः (प्रथम अधिकरणे अ. १) वामनाचार्यः।

(३) काव्यादर्शः (परिच्छेद–१) – दण्डी।

(४) काव्यालंकार (परिच्छेद–१) – भामहः।

Time : **3** Hours] [Total Marks : **70/100**

सूचना :

(१)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ **M. A. (Part - 2)**

Name of the Subject :
☛ **Sanskrit : Paper - 5**

☛ Subject Code No. : **3 2 2 1** ☛ Section No. (1, 2,.....) : **Nil**

Seat No. :

Student's Signature

(२) રેગ્યુલર વિદ્યાર્થીઓ માટે **७०** ગુણ અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે **१००** ગુણ છે.

(2) Total 70 marks for regular students and 100 marks for external students.

१ 'साहित्य' શબ્દની વ્યુત્પત્તિ, અર્થ અને વ્યાખ્યા આપી, સાહિત્યશાસ્ત્રની વિવિધ વિચારસરણીઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **१४/२०**

1 Give etymology, the meaning and definition of 'साहित्य' and discuss fully the different schools of 'साहित्यशास्त्र'. **14/20**

અથવા / OR

१ 'साहित्यशास्त्र'ની પરિભાષા આપી, સાહિત્યશાસ્ત્રના પ્રવર્તકોમાં આચાર્ય આનંદવર્ધન અને આચાર્ય કુન્તકના મુખ્ય પ્રદાન વિશે જણાવો. **१४/२०**

1 Write the definition of 'साहित्यशास्त्र' and write the main contribution of आचार्य आनंदवर्धन and आचार्य कुन्तक। **14/20**

२ (અ) નીચેનામાંથી **બે** કારિકાઓ સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો : **८/१२**

2 (a) Explain clearly any **two** of the following Karikas : **8/12**

(१) परिगृह्य प्रणम्याश्च ब्रह्मा विज्ञापितो मया।
अथाह मां सुरगुरुः कैशिकीमपि योजय॥

(२) यस्मादनेन ते विघ्नाः सासुरा जर्जरीकृताः।
तस्माज्जर्जर एवेति नामतोऽयं भविष्यति॥

(૩) दृष्ट्वा नाट्यगृहं ब्रह्मा प्राह सर्वान्सुरांस्ततः।
अंशभागैर्भवद्भिस्तु रक्ष्योऽयं नाट्यमण्डपः॥
(૪) न तज्ज्ञानं न तच्छिल्पं न सा विद्या न सा कला।
नासौ योगो न तत्कर्म नाट्येऽस्मिन् यन्न दृश्यते॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૬/૮

(b) Write critical notes on any **one** of the following : **6/8**

(૧) नान्दी ह्याशीर्वचनसंयुता ।

(૨) लोकवृत्तानुकरणं नाट्यमेतन्मया कृतम् ।

૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૧૪/૨૦

3 Write critical notes on any **two** of the following : **14/20**

(૧) નાટ્યની ઉત્પત્તિ - સાર્વવર્ણિક પાંચમા વેદ તરીકે

(i) Creation of नाट्य as a 'सार्ववर्णिक पञ्चमं वेदम्।'

(૨) નાટ્યગૃહે મત્તવારિણીસ્થાપના।

(૩) વામનાઆર્યના મતે કાવ્યપ્રયોજનો

(iii) "काव्यप्रयोजनानि" according to Vamanacharya.

(૪) અલંકારશાસ્ત્રમાં વામનનું સ્થાન અને મહત્ત્વ.

(iv) Place and importance of Vamanacharya in Alankaras'āstra.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પર નોંધ લખો : ૧૪/૨૦

4 Write notes on any **two** of the following : **14/20**

(૧) काव्यं ग्राह्यमलंकारात् ॥ काव्यालंकारसूत्रवृत्तिः १–१–१ ॥

(૨) शास्त्रतस्ते ॥ काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः १–१–४ ॥

(૩) આચાર્ય દંડીનું કવન

(3) Works of Acharya दण्डी

(૪) આચાર્ય દંડીના મતે કાવ્યના દશ ગુણો.

(4) Ten गुणा's of Kavya according to Acharya दण्डी।

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૧૪/૨૦

5 Write critical notes on any **two** of the following : **14/20**

(૧) ..... आख्यायिका कथा इति तस्य प्रभेदौ द्वौ ।

(૨) ..... भूतभाषामयीं प्राहुरद्भुतार्थां बृहत्कथाम् ।

(૩) ..... काव्यं तु जायते जातु
कस्यचित्प्रतिभावतः ।

(૪) ..... वक्राभिधेयशब्दोक्तिरिष्टा वाचामलङ्कृतिः ।